

Tiedote

3.5.2017

Kurittaminen ei ole ratkaisu eläimen käytösongelmiin

– eläinlähtöinen koulutus hyvän koirasuhteen ja oppimisen avaintekijä

Suuret suomalaiset eläinjärjestöt ja eläinalan asiantuntijat eivät hyväksy koirien kouluttamista pakottamalla ja rankaisemalla. Eläimen kohtuuton kurittaminen ja kovakourainen käsittely on eläinsuojelulaissa kielletty.

Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY, SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto, Animalia, Suomen Kennelliitto ja Suomen Kissaliitto varoittavat rankaisuun perustuvien koulutustapojen ja välineiden vahingollisista vaikutuksista koiran hyvinvoinnille. Jos koira koulutetaan pakottamalla ja vielä hyvin epäjohdonmukaisesti, koira voi ruveta ennakoimaan rankaisua ja elää jatkuvassa ahdistuneisuuden tilassa. Tämä vahvistaa pelkoja ja aiheuttaa stressiä.

– Häätä ja stressi ovat vakavia hyvinvointiongelmia. Koiran väkivaltainen kohtelu voi aiheuttaa koiralle fyysistä kipua sekä tarpeetonta pelkoa, mikä rikkoo eläinsuojelulakia eikä ole missään nimessä hyväksyttävää, sanoo HESY:n puheenjohtaja Hannele Luukkainen.

Pakottamiseen perustuvien koulutusmetodien perustavanlaatuisin virhe on se, että koulutuksessa keskitytään pelkästään koiran ongelmakäytökseen eli oireisiin pureutumatta lainkaan niiden syihin. Tämä ei ratkaise ongelmaa. Helsingin yliopiston Eläinten hyvinvoinnin tutkimuskeskuksen tutkijan Sanni Sompin mukaan fyysiseen rankaisemiseen perustuvat koulutusmenetelmät voivat jopa pahentaa koiran käytöshäiriöitä.

– Näin käy etenkin, jos rangaistukset ovat toistuvia ja vaikeasti ennakoitavia. Pelko hidastaa ja vaikeuttaa oppimista. Kovakätisesti koulutetun koiran selviytyminen monimutkaisista tehtävistä heikkenee ja itsevarmuus rapisee. Pahimmillaan koira voi muuttua arvaamattomaksi ja vaaralliseksi ympäristölleen tai alkaa kärsiä opitusta avuttomuudesta, jota voi verrata masennuksen kaltaiseen tilaan, hän sanoo.

Koira oppii parhaiten palkitsemalla

Kovakouraiset koulutustavat ovat tarpeettomia, sillä koira voidaan opettaa koiraystävällisemmin ja jopa tehokkaammin menetelmin, jotka parantavat samalla koiran ja ihmisen suhdetta. Näissä menetelmissä keskitytään koiran onnistumisten palkitsemiseen, eivätkä ne vaaranna eläimen ja sen omistajan suhdetta tai hyvinvointia eivätkä uhkaa ulkopuolisten turvallisuutta.

– Koiran koulutuksen tulee perustua oikean käytöksen vahvistamiseen. Koira siis palkitaan siitä, että se tekee jotain, mitä sen toivotaankin tekevän. Koira alkaa siten valita käyttäytymismalleja, jotka ovat sille kannattavia. Kun koira koulutetaan ilon ja positiivisuuden kautta, siitä hyötyvät sekä koira että omistaja. Yhteiset koulutushetket koiran kanssa tarjoavat parhaimmillaan hienoja kokemuksia ja onnistumisen tunteita myös ihmiselle, sanoo Suomen Kennelliiton hallituksen puheenjohtaja Harri Lehkonen.

Koirien kovakätiseen kouluttamiseen voitaisiin puuttua lainsäädännöllä esimerkiksi siten, että eläinten koulutuksen edellytettäisiin perustuvan tutkittuun tietoon ja eläimen hyvinvointia edistäviin

käytäntöihin. Eläinten kouluttajilla pitäisi olla täten laissa määrätty pätevyys toimeensa.

– Tällä hetkellä ammattialaa ei säädellä mitenkään ja koirakoulut käyttävät koulutuksessa hyvin vaihtelevia metodeja. Siksi koiran kouluttamiseen kannattaa hakea apua koirankouluttajalta, joka on opiskellut eläinten käyttäytymistä, joka kertoo avoimesti koulutusmetodeistaan ja jonka menetit perustuvat tutkittuun tietoon. Heitä löytää muun muassa Suomen Eläinten kouluttajat ry:stä, sanoo SEYn toiminnanjohtaja Kati Pulli.

– Useat virkakoirien kouluttajat näyttävät hyvää esimerkkiä siitä, miten koirista voidaan kouluttaa luotettavasti toimivia työkoiria ilman pakotteita ja rankaisuja. Eläinsuojelulain uudistuksen yhteydessä olisi tärkeää selkiyttää sitä, millaisin metodein eläimiä saa kouluttaa, ja ohjata kouluttajia pois pakotteiden käytöstä, sanoo eläinsuojeluasiantuntija Laura Uotila Animalia:sta.

Kissa ei ymmärrä rankaisemista

Kissan koulutuksessa lähtökohtina ovat positiivisuus ja palkitseminen. Sallittuun ja hyvään käytökseen rohkaiseminen on tehokkain tapa kouluttaa kissaa, kunhan muistaa, että mitään ei tapahdu hetkessä.

– Kissalla on oma tapansa oppia ja sitä on kunnioitettava. Johdonmukainen palkitseminen on tärkeää, kun kissan toivotaan toimivan halutulla tavalla. Kissalle mieluinen palkkio voi olla silytys, herkkupala tai kannustava puhe. Äänenpainoilla on suuri merkitys. Kissat eivät ymmärrä rankaisemista, ja tämä on yksi syy siihen, miksi kissaa ei saa kurittaa ruumiillisesti. Kissa ei välttämättä yhdistä vihaista tai jopa kipua aiheuttavaa omistajaa esimerkiksi siihen, että se on tehnyt tarpeensa väärään paikkaan, vaan voi oppia pelkäämään ihmistä. Pitkässä juoksussa tästä saattaa aiheutua kissalle stressitila ja sen yleiskunto heikkenee. Ruumiillisen kurituksen seurauksena kissa voi alkaa käyttäytyä tavalla, jonka ihminen kokee ongelmalliseksi. Jokaista eläintä tuleekin kouluttaa positiivisuudella ja sen lajinomaiset piirteet huomioon ottaen kohti onnistumisia, Suomen Kissaliiton varapuheenjohtaja Satu Hämäläinen summaa.

Animalia, HESY, Suomen Kissaliitto, Suomen Kennelliitto ja SEY haluavat Kivuton koulutus -kampanjallaan muistuttaa kansalaisia ja viranomaisia siitä, että eläimen kovakourainen käsittely on eläinsuojelulaissa kielletty ja kannustavat koulutuskeinot tuottavat parempia tuloksia. Kampanjassa ovat mukana myös muun muassa Helsingin yliopiston Eläinten hyvinvoinnin tutkimuskeskuksen tutkija Sanni Somppi, Team Rokan toiminnanjohtaja Toni Lahtinen ja Bachelor of Science in Animal Behaviour -tutkinnon suorittanut ongelmakoirakouluttaja ja koiraterapeutti Pauliina Laurila.

Kampanjan sivut: kivutonkoulutus.webnode.fi

Lisätietoja:

Animalia
Laura Uotila, eläinsuojeluasiantuntija
p. 050 543 9601, [laura.uotila\[a\]animalia.fi](mailto:laura.uotila[a]animalia.fi)

Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry
Hannele Luukkainen, puheenjohtaja
p. 040 547 7770, [hannele.luukkainen\[a\]clarinet.fi](mailto:hannele.luukkainen[a]clarinet.fi)

SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto
Kati Pulli, toiminnanjohtaja
p. 050 371 2740, kati.pulli@sey.fi

Suomen Kennelliitto
Harri Lehtonen, puheenjohtaja
p. 050 329 2188, harri.lehtonen@kennelliitto.fi

Suomen Kissaliitto
Satu Hämäläinen, varapuheenjohtaja
p. 040 570 2707, satu.hamalainen@kissaliitto.fi

Sanni Somppi, tutkija, Helsingin yliopisto
p. 050 312 1019, sanni.somppi@helsinki.fi